

Angrez Kaur v. Baldev Singh (S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਭਾਵ, ਖ਼ਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 197 ਦੇ ਆਮ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

(17) ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਪੀਲ ਹੁਣ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਪਸ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੀ.ਐਸ. ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ. -ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਐਚ.ਐਸ.ਬੀ

ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀ.ਜੇ. ਐਂਡ. ਐਸ.ਐਸ. ਕੰਗ, ਜੇ.

ਅੰਗਰੇਜ਼ ਕੌਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਦੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 197 .

14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1982

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XXV)- ਸੈਕਸ਼ਨ 13-ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਲਾਕ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਲਾਕ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿਆਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ-ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਆਧਾਰ ਹੋਣ ਤਾਂ ਤਲਾਕ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ — ਸੈਕਸ਼ਨ 13-ਏ ਦਾ ਦਾਇਰਾ— ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ।

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਏ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਦੀ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿਆਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ / ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੋ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕੈਨਲਾਈਜ਼ਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਹੀ ਨਿਯਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੋਵੇਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਬਦਲ ਵਿੱਚ ਢਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਰਬਾਦ ਹੋਏ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਆਖਰੀ ਉਮੀਦ ਵਜੋਂ, ਸਥਾਪਿਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਜਾਂ ਨਿਆਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੀ ਘੱਟ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਭਾਗ ਦੇ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 'ਬਜਾਏ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕੀਤੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਸੈਕਸ਼ਨ ਜਦੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਦਾਲਤ, ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੀ ਘੱਟ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਆਧਾਰ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਸੂਲ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ 'ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ' ਨਿਆਇਕ

ਅਲਹਿਦਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 6, 7 ਅਤੇ 8)।

1979 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੁਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਜੱਜ ਸੰਗਰੂਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 21 ਸਤੰਬਰ, 1978 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਲਾਟ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰਜੀਤ ਮਾਰਕਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਟੀ.ਐਸ.ਮਾਂਗਟ ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ

1. ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਗਈ ਧਾਰਾ 13-ਏ ਦੁਆਰਾ ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਵੇਕ ਦਾ ਅਸਲ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਦਾਇਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

2. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ (ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਕੱਲੇ, ਕਿਸਮਤ ਜੇ ਅਪੀਲ ਬਦਲਦੀ ਹੈ), ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਲਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਕੁੜੱਤਣ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵੇਖਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜੋ 'ਅਪੀਲ' ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਆਹ 16 ਫਰਵਰੀ 1948 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਤਾਲੇ ਤੋਂ ਦੋ ਧੀਆਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਬਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਵੱਖ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। 15 ਜਨਵਰੀ, 1962 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਤੀ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ (ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਨੇ 8 ਫਰਵਰੀ 1962 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 488, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ, 1898, ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ 30 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾਹਵਾਰੀ ਦੇ ਕੇ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਅਤੇ ਹੁ. ਉਸਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਧੀ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ 20. ਰਿਵੀਜ਼ਨਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ, 6 ਮਾਰਚ, 1967 ਨੂੰ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਕਥਿਤ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। -

ਵਿਆਹ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਤਨੀ ਵਾਪਸ, *ਸੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ*

3. ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਰੀਬ 29 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਬਾਅਦ, 25 ਅਕਤੂਬਰ, 1977 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਕ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਵਿਦਿਆਲੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਸੰਗਰੂਰ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ 21 ਸਤੰਬਰ, 1978 ਨੂੰ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਤਲਾਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ: -

“ਉਪਰੋਕਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ, ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਰਚ, 1977 ਵਿਚ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਉਸਦੀ *ਪੇਸ਼ਕਸ਼* ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 'ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪੰਚਾਇਤ ਦੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਸਬੂਤ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਵਾਅਦਾ ਜਾਂ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

XX

XX

XX

XX

XX

--

“ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ 'ਅਤੇ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। .”•

ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਮੰਦਭਾਗੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਜਿਥੋਂ ਦੋਵੇਂ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ

ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਸਟੈਂਡ ਲਏ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ। ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23 (1) (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਚਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਤਲਾਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ।

5. ਇਥੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਇਕੱਲਾ, ਭਾਵੇਂ ਅਰਥਪੂਰਨ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਖੀ ਦੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤੀ ਦੀ ਗਲਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਲਾਕ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। , ਫਿਰ ਉਹ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਏ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

6. ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਏ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਮਲਾ (ਇਸਦੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1976 ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਐਕਟ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਆਹ ਐਕਟ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ 59ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

- - ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਨ, (1) ਤਲਾਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਦਾਰ ਬਣਾਉਣਾ; (2) ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ; ਅਤੇ (3) ਐਕਟ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਕੁਝ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ।

ਬਿੱਲ ਉਪਰੋਕਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਬਿੱਲ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ (8), ਐਕਟ ਵਿਚ ਧਾਰਾਵਾਂ 13-ਏ ਅਤੇ ਬੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

".. ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 13A ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ, ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 13ਬੀ ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਤਲਾਕ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਨਾਲ, ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਣ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਵੱਲ ਮੁੜ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"13 ਏ. ਤਲਾਕ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਬਦਲਵੀਂ ਰਾਹਤ

ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ, ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ' ਤੇ

ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨਾ, ਸਿਵਾਏ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ii), (iv) ਅਤੇ (vii) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰੇ-"

'ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ' 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਾਦੀ ਨਜ਼ਰ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਖਤਿਆਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵੇਕ ਇੱਕ ਅਦਿੱਖ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕੈਨੇਲਾਈਜ਼ਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ; ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਾਂ 'ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ' ਲਈ ਜੀਵਿਤ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਦੋ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।

7. ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਤ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਦੋਨੋਂ, ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵੱਡਾ ਆਯਾਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਸੂਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ 'ਵਿਕਲਪ' ਵਿੱਚ ਢਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਹੀ ਰਾਹਤ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਤਬਦੀਲੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਥਾਪਤ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੀ ਘੱਟ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਇੱਕ ਆਖਰੀ ਉਮੀਦ ਵਜੋਂ ਬਰਬਾਦ ਵਿਆਹ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅੰਤਮ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੀ

ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (ii), (iv) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਲਾਕ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਦੋ ਰਾਹਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।) ਅਤੇ (vii) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਭਾਗ ਦੇ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 'ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ 'ਦੁਬਾਰਾ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਧਾਰਾ ਜਦੋਂ ਤਿੱਖੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਦਾਲਤ, ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੀ ਘੱਟ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਆਧਾਰ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਸੂਲ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤ 'ਇਸਦੀ ਬਜਾਏ' ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਸਕਦੀ

ਹੈ। ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦਾ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਿਸੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਛੋੜੇ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁੱਲ *ਕਾਰਟੇ ਬਲੈਂਚ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ* ਹੈ ਜਿਥੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਵੀ ਦੂਰ ਤੋਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਉਪਦੇਸ਼ਕ ਹੈ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਾਧੂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਅਤੇ ਤਲਾਕ (ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ) ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਨੇ ਹੁਣ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਇਹ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਘੱਟ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਖਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਕੱਲੇ ਤਲਾਕ ਦੀ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਮਾਮਲਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਹਲਚਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਲਾਕ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਵਿਛੋੜੇ ਲਈ ਰਾਹਤ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਅਪੰਗਤਾ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਆਹੁਤਾ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੀਆਂ ਪੂਰਵ-ਲੋੜਾਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 23 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋਰ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਲਾਕ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਲਈ, ਕੁਝ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਨੁਕਸ-ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ *ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ* ਤਲਾਕ ਜਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ। ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ, ਸੈਕਸ਼ਨ 13-ਏ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਅਪਾਹਜਤਾ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜੋ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ, ਉਹ ਅਵਧ ਬਿਹਾਰੀ ਰੋਹਤਗੀ, ਜੇ. *Ldr. ਜੇ. ਐਸ. ਸੇਫੀ* ਬਨਾਮ *ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਮਰ ਜੀਤ ਕੌਰ*, (1):-

ਭਾਰਤ ਦਾ ਤਲਾਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪਰਾਧੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ 'ਤੇ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਸਰਾ ਪਾਤਰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਬੇਰਹਿਮੀ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ। ਪਰ ਅਪਰਾਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ "ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਵਿਵਹਾਰ" ਦੀ ਬਜਾਏ "ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ" ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਤਲਾਕ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਝੂਠੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਅਟੁੱਟ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਤਰਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਧਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਗੁਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੀ ਅਣਇੱਛਤ। ਪਰ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਆਪਣੀ

ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਸਕਦੀ।"

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, 'ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਦੂਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਅੰਸ਼ਿਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਬਦਲਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਉਦਾਹਰਨ ਲੈਣ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਤਲ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 302 ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਬਦਲਵੀਂ ਸਜ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਜਬ ਸ਼ੱਕ ਤੋਂ ਪਰੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ 'ਤੇ ਹੀ ਆਰਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਵਾਕਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਨਾਲ, ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਆਹ ਸੰਬੰਧੀ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਨੁਕਸ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 13-ਏ, ਇਸਲਈ, ਸਿਰਫ ਵਿਕਲਪਕ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਤਲਾਕ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(1) 1981 ਮੈਰਿਜ਼ ਲਾਅ ਜਰਨਲ 84.

ਆਮਦਨ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ *ਬਨਾਮ ਓ. ਪੀ. ਖੰਨਾ*
ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ (ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.)

10. ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਏ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਿਕਲਪਕ ਪਟੇਦਾਰ, ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

11. ਹੁਣ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਖੁਦ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਪਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਸੂਰਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਲਾਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਧਿਰ ਹੈ, ਪਤਨੀ ਦਾ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ, ਉਹ ਉਸ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਸਹਿ-ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਜੇਮ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਦੂਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਪਤਨੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ 'ਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਆਹੁਤਾ ਕੁਕਰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13-ਏ, ਇਸ ਲਈ, ਸਥਿਤੀ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ- ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਤੀ ਨੇ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਾਰਥਕ ਚੁਣੌਤੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। . ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਤਲਾਕ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ

ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਡੋਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਆਰ. ਐਨ. ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ. ਜੇ.

ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, - ਬਿਨੈਕਾਰ।

ਬਨਾਮ

ਓਪੀ ਖੰਨਾ ਐਂਡ ਸਨਜ਼, ਆਜ਼ਾਦਗੜ੍ਹ।

1976 ਦਾ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 146

23 ਅਪ੍ਰੈਲ 1982

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XLIII)- ਸੈਕਸ਼ਨ 32(1)— ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਮਾਰਤ— ਬਿਲਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਫਿਟਿੰਗਸ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਆਦਿ — ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬੰਦ ਸੂਰ ਹੋਇਆ — ਘਟਾਓ ਬਿਲਡਿੰਗ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲ ਫਿਟਿੰਗਸ ਲਈ - ਕੀ ਇਸਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਸ਼ਬਦ 'ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ' ਧਾਰਾ 32(1) ਵਿੱਚ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ — ਦਾ ਮਤਲਬ।